

окремими регіонами України.

Динаміка товарних запасів підприємств України оптової торгівлі за 2016-2019 рр. показує, що обсяги товарних запасів збільшувалися, що слід розглядати як позитивне явище, спрямоване на підвищення рівня торговельного обслуговування населення. Загалом, за вказаний період обсяг товарних запасів у цілому по Україні зріс у 1,5 рази – з 1555,9 до 2322,1 млрд грн. [2].

Слід зазначити, що темпи зміни обсягів товарних запасів за регіонами України були досить різними. Так, якщо у 2019 р. стосовно 2016 р. у Івано-Франківській, Черкаській, Чернівецькій областях товарні запаси на підприємствах оптової торгівлі зросли майже у втричі, а у Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Закарпатській, Луганській, Одеській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Херсонській та м. Києві вони збільшилися в межах лише 16,33–46,07% [2]. Крім того, зростання суми запасів продовольчих товарів у періоді, який аналізується, були вища, ніж непродовольчих, так, якщо сума перших зросла за 2016-2019 рр. на 55, 14%, то других – на 48,10%. Внаслідок такої динаміки частка запасів продовольчих товарів зменшилась з 76,4% на кінець 2016 р. до 75,1 на кінець 2019 р., хоча ця тенденція не носила стабільного характеру за окремими роками вказаного періоду. Відповідно частка запасів непродовольчих товарів підприємств оптової торгівлі також зменшилась з 38,3 до 37,8%.

Таким чином, з вище зазначеного, можемо зробити наступні висновки. Товарні запаси являють собою важливий елемент ресурсного потенціалу організацій сфери обігу будь-якого формату. Товарні запаси виконують цілий ряд функцій, головною з яких є забезпечення відносної незалежності між параметрами попиту і пропозиції на всіх стадіях комерційної діяльності. Процес формування товарних запасів повинен відповідати двом взаємовиключним один одного завданням. Перше завдання полягає в тому, щоб зробити процес роздрібної торгівлі безперебійним і максимально задовольнити потреби населення в товарах. Другим завданням формування товарних запасів є мінімізація витрат на утримання і збереження запасів.

Література:

1. Сокращение товарного запаса на 23% при росте продаж на 27%. История успеха. URL: <https://abmcloud.com/kak-poluchit-sokrashhenie-tovarnogo-zapasa/>
2. Обсяг продажу і запаси товарів у торговій мережі підприємств роздрібної торгівлі по регіонах. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/spr.htm.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Єфімова А.В.

*Науковий керівник: Попова А. М., к.т.н., доцент
Харківській національній автомобільно-дорожній університет*

У сучасному економічному просторі важливим аспектом успішної роботи підприємства є фінансовий контроль на підприємстві. Проводиться даний вид контролюючої діяльності як на державних, так і на приватних підприємствах уповноваженими особами з відповідною компетенцією. Метою даної діяльності є використання сукупності дій для визначення відповідності руху грошових коштів діючому законодавству. Це один з головних контролюючих аспектів, але крім цього можливе підвищення ефективності використання як бюджетних коштів (для державних підприємств), так і матеріальних ресурсів приватних підприємств.

Розглянемо більш детально ці аспекти в прикладному значенні. Почнемо з виконання підприємством/установою своїх фінансових зобов'язань. Якщо на державних підприємствах це питання наразі пов'язано з роботою відповідних органів Державної казначейської служби, то у приватному секторі при відсутності ефективного фінансового контролю своїх фінансових зобов'язань можливі значні втрати та загальна дестабілізація ефективної роботи, втрата прибутків, накопичення боргових зобов'язань, погіршення економічної безпеки роботи підприємства, втрачені можливості, цей перелік неповний через вплив на всі сфери діяльності підприємства як зовнішні, так і внутрішні.

Автоматично з питання розглянутого вище виникає наступне, а сама фінансового контролю на підприємстві, тобто забезпечення фінансової безпеки підприємства, що контролюється. Поняття безпеки є базовим при будь-якому виді діяльності, тут можливо також включити питання власних та запозичених коштів, що для приватних підприємств є показником не тільки фінансової стабільності, але й навіть безпеки керівництва (безпека незалежності підприємства). Прикладом є акціонерне товариство будь-якого типу, коли контроль є у власника акцій п'ятдесяти відсотків плюс один. При будь-яких зрушеннях у питання власності найчастіше втрачається потенціал для економічного розвитку та підприємницькі можливості.

Далі розглянемо питання підвищення економічної ефективності стану фінансової системи підприємства. Серед досліджених елементів постають наступні завдання: додержання законодавчих норм, ефективно та раціональне використання фінансової системи підприємства. При цьому важливо дотримуватися інтересів суб'єкту господарювання, встановлення відповідності господарчих результатів до фінансових вимог. Факторами впливу на досягнення фінансових вимог це ресурси, необхідні для реалізації встановлених завдань, відповідна діючому законодавству фінансово-документальна база; можливість отримання відповідного доступу до фінансової діяльності суб'єктами, котрі виконують контролюючі функції.

Для останнього питання найчастіше використовують регламент чи протокол, згідно котрому виконують фінансовий контроль контролюючого суб'єкту. Так наразі використовуються три основні напрями роботи: з персоналом, усіма напрямками фінансово-господарської діяльності, з документообігом підприємства.

Отже головним завданням фінансово контролю є підвищення ефективності економічної політики підприємства. Тут можливі різні шляхи вирішення, але головним завданням у сучасному економічному просторі є ефективна економічна діяльність підприємства усіх форм власності і господарювання.

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ

Мельник Б.В.

*Науковий керівник: Бачинська О.М., к.е.н., викладач
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний коледж*

У умовах ринку, що означаються нестабільністю цілей підприємства, обумовленою несталістю попиту і пропозиції, цін на товари і фактори виробництва, перемінами в конкурентному оточенні й іншими макро- і мікроекономічними факторами, єдиною із термінових задач керівництва підприємства стає формування й оцінка поточних і перспективних шансів підприємства, тобто його потенціалу.

Економічний потенціал описує наявні та непомітні перспективи, кількісний і якісний склад ресурсів, характеризує стан підприємства в перспективі, шлях подальшого розвитку. Піднесення підприємства настає тоді, коли поліпшуються виробничі або бізнес-процеси чи управління ними і внаслідок цього вдосконалюється ефективність діяльності підприємства в поточному періоді часу порівняно з базовим. Проблематична ситуація на вітчизняних підприємствах в період кризи, відсутність потрібного розвитку і навіть стабільності відображає недостатньо враховані можливості чи нерационально використані ресурси, а в підсумку – невикористаний потенціал. Це зумовлює необхідність дослідження економічного потенціалу підприємства, його сутності та структури, для забезпечення стійких позицій підприємства на ринку, завоювання хорошої репутації, виявлення можливостей підвищення конкурентоспроможності з врахуванням перспектив прибутковості та зростання.

Так, Самоукін А.І. припускає, що економічний потенціал підприємства варто вивчати у взаємозв'язку з властивими кожній суспільно-економічній формації виробничими відносинами, що формуються посеред окремими працівниками, трудовими колективами, а також управлінським апаратом підприємства з приводу повного використання їхніх здібностей зі створення матеріальних благ і послуг [3, с. 6].

Марушков Р.В. у власному дисертаційному дослідженні тлумачить економічний потенціал підприємства як його здатність забезпечувати своє довгострокове функціонування та досягнення стратегічних цілей на основі використання системи наявних ресурсів [2, с. 4].